

<b>Sygn. akt</b>	<b>III AUa 600/14</b>
------------------	-----------------------

**WYROK**  
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **10 grudnia 2014 r.**

**Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

	Przewodniczący:	<b>SSA Irena Mazurek (spr.)</b>
	Sędziowie:	<b>SSA Urszula Kocylowska</b> <b>SSA Marta Pańczyk-Kujawska</b>
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **10 grudnia 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. N.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

**o emeryturę**

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **13 maja 2014 r.** sygn. akt **III U 741/13**

I. **oddala apelację,**

II. **przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu, adw. J. S. kwotę 147,60 zł (sto czterdzie ści siedem złotych 60/100) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.**

**Sygn. akt III AUa 600/14**

**UZASADNIENIE**

**wyroku z dnia 10 grudnia 2014 r.**

**Decyzją z dnia 15 maja 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy M. N. prawa do emerytury, dochodzonego wnioskiem z dnia 8 kwietnia 2013 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).**

Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 24, art. 32 i art. 39 w związku z art.184 w/w ustawy organ rentowy stwierdził ,że wnioskodawca nie spełnił wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego.

Jak podnosił bowiem w uzasadnieniu decyzji ZUS , M. N. nie ukończył jeszcze powszechnego wieku emerytalnego, nie udokumentował też piętnastu lat pracy w warunkach szczególnych -nie mając też ukończonego 60 roku życia, a także nie legitymuje się jakimkolwiek okresem pracy górniczej , niezależnie od tego, że jego ogólny staż ubezpieczeniowy na dzień 1 stycznia 1999 r. wynosi jedynie 20 lat i 7 miesięcy.

**Wnioskodawca M. N. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu .** W odwołaniu z dnia 21 maja 2013 r. wnioskodawca wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez potwierdzenie jego uprawnienia do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy górniczej zarzucił , że wbrew stanowisku ZUS spełnił ku temu wszystkie ustawowe przesłanki ponieważ w poprzednim postępowaniu sądowym przesądzone zostało ,że jego zatrudnienie w Zakładzie (...) „ w T. w okresie od 30 grudnia 1974r. do 1 września 1992r. jest pracą górniczą ,co w sytuacji ukończenia przez niego 57 roku życia uprawnia do dochodzonego świadczenia jako , że legitymuje się także wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 25 lat. W tym bowiem względzie odwołujący naprowadzał , że pozwany organ rentowy bezpodstawnie nie zaliczył mu okresów wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia , jak również okresu prowadzenia działalności gospodarczej od 30 maja 1994 r. do 1 stycznia 1999 r.

**W odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 czerwca 2013 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie żądania wnioskodawcy ,z tych samych względów które legły u podstaw zaskarżonej decyzji** podkreślając dodatkowo , że w świetle brzmienia art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wykazywane przez wnioskodawcę przy aktualnym wniosku emerytalnym dodatkowe okresy wykonywania pracy na podstawie umów zlecenia przypadające już po dniu 1 stycznia 1999 r. nie mogą wpłynąć na zwiększeniem wymaganego stażu emerytalnego, niezależnie od tego, że – wbrew temu co naprowadza odwołujący- w poprzednim postępowaniu sądowym jakie toczyło się przed Sądem Okręgowym w Tarnobrzegu pod sygn. akt III U 944/09 nie został też ostatecznie przesądzony charakter zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie (...) „ w T. jako pracy górniczej.

**Już w toku postępowania sądowego wnioskodawca M. N. dodatkowo naprowadzał , iż do wymiaru okresu ubezpieczenia przypadającego przed dniem 1 stycznia 1999 r. należy również uwzględnić przypadający przed tak określoną datą okres wykonywania przez niego pracy inkasenta podatkowego na rzecz Urzędu Miasta w T. na podstawie umów zlecenia od dnia 31 stycznia 1994 r.,** przedkładając na tę okoliczność stosowne umowy zlecenia.

**Pozwany organ rentowy odnosząc się zaś do tej nowej nieznanej mu dotąd okoliczności ,w piśmie procesowym z dnia 1 kwietnia 2014 r. podnosił ,że również ten okres nie może być uwzględniony w wymiarze ubezpieczenia wnioskodawcy z uwagi na nieopłacenie składek ,**powołując się w tym względzie na pisemne wyjaśnienia Urzędu Miasta w T. z dnia 24 marca 2014 r.

z których wprost wynikało, że od zawartych z inkasentem podatkowym M. N. umów zlecenia nie były odprowadzane składki do ZUS.

**Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu ,po rozpoznaniu odwołania wnioskodawcy M. N. ,wyrokiem z dnia**

**13 maja 2014 r. (sygn. akt III U 741/13) oddalił odwołanie, przyznając jednocześnie od Skarbu Państwa na rzecz reprezentującego wnioskodawcę fachowego pełnomocnika kwotę 90 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.** U podstaw powyższego rozstrzygnięcia legło stanowisko Sądu Okręgowego o niespełnieniu przez wnioskodawcę wszystkich koniecznych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia emerytalnego przewidzianych tak w art. 24, art. 32 czy art. 39 w zw. z art.184 ustawy z dnia

17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r.,poz.1440 ze zm.), przy podzieleniu stanowiska pozwanego organu rentowego co do nie legitymowania się przez M. N. ur. (...) 25 letnim stażem ubezpieczeniowym przypadającym przed dniem 1 stycznia 1999 r. , co już samo w sobie czyniło zbędnym dokonywanie oceny charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w Zakładzie (...) „ w T. jako pracy górniczej. W tym zaś względzie Sąd I instancji przyjął za ZUS, iż łączny okres ubezpieczenia odwołującego wynosi jedynie 20 lat i 7 miesięcy , odmawiając uwzględnienia w nim tak okresu prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej jak i wykonywania pracy inkasenta na podstawie umów zlecenia na rzecz Urzędu (...) w T. ( okres od 1994r. do 31 grudnia 1998r.) przy uzasadnieniu , iż z uwagi na nieopłacenie składek nie mogą być to okresy składkowe w rozumieniu art. 6 ustawy emerytalno-rentowej. Wyrażając powyższy pogląd Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu podkreślił przy tym , że tożsame stanowisko - gdy idzie o odmowę uznania w/w okresu prowadzenia działalności gospodarczej-zajął już Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 maja 2010r. sygn. akt III AUa 288/10 jaki zapadł w poprzednim postępowaniu z odwołania wnioskodawcy od decyzji ZUS odmawiającej prawa do emerytury. W tym to też postępowaniu -jak odnotowywał Sąd I instancji , dzieląc ten pogląd – wykluczono także , wskazywaną przez odwołującego , możliwość uwzględnienia w ogólnym stażu ubezpieczeniowym okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy ( okres pobierania tego świadczenia przypadął na czas od 2 września 1992 r. do 31 marca 2008 r.) przy wskazaniu na brzmienie art.10a ust.1ustawy emerytalno-rentowej i wiek metrykalny wnioskodawcy. W podstawie prawnej wyroku powołane dodatkowo zostały art.39 w związku z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), a także art. 477<sup>14</sup> § 1 k.p.c.

**Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 13 maja 2014 r. zaskarżony został przez wnioskodawcę M. N..**

W apelacji z dnia 16 czerwca 2014 r. wnioskodawca zarzucając błędne przyjęcie nie legitymowania się przez niego co najmniej 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym na dzień 1 stycznia 1999 r., do czego doprowadzić miało naruszenie prawa materialnego tj. art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (tekst jednolity Dz. U. z 1983 r. Nr 31, poz. 146 ze zm.) wynosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie żądania odwołania, względnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi . W krótkim uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący w szczególności podnosił ,że w sytuacji wykazania przez niego wykonywania przed dniem 1 stycznia 1999r. umów zlecenia na rzecz Urzędu (...) w T. , okres ten -wobec przewidzianego w powołanym w petitum apelacji przepisu obowiązku ubezpieczenia społecznego -winien był uznany za składkowy pomimo nieodprowadzenia składek przez zleceniodawcę ,co potwierdzać miały przywoływane na uzasadnienie tej tezy orzeczenia Sądu Najwyższego odnoszące się do sytuacji pracownika, któremu pracodawca, wbrew ciężącemu obowiązkowi ,nie odprowadził składek na ubezpieczenia społeczne ( w tym uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1994r. II UZP 5/94 OSNP 1994/6/97 ,czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2007r. II UK 185/06 OSNP 2008/9-10/ 143). Niezależnie od tego apelujący zarzucał ,że Sąd I instancji nie przedstawił dostatecznej argumentacji prawnej na wyłączenie z okresu składkowego okresu prowadzonej działalności gospodarczej ( od 30 maja 1994r.). Reasumując wnioskodawca naprowadzał ,że skoro ukończył 57 rok życia, posiada 17 lat 8 miesięcy i 3 dni okresu pracy górniczej, oraz 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 1 stycznia 1999 r. to jego żądanie przyznania emerytury jest w pełni uzasadnione. Końcowo skarżący akcentował ,że nie bez znaczenia w niniejszej sprawie pozostają

ustalenia i wskazania poczynione przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w uzasadnieniu wydanego w poprzedniej sprawie emerytalnej wnioskodawcy wyroku z dnia 19 maja

2010 r. sygn. akt III AUa 288/10 - nie wyjaśniając przy tym bliżej o jakie ustalenia czy wskazania tu chodzi.

***Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. nie ustosunkował się do treści apelacji wnioskodawcy.***

***Sąd Apelacyjny w Rzeszowie rozpoznając apelację wnioskodawcy M. N. zważył co następuje;***

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 13 maja 2014 r. jest – wbrew zarzutom zaskarżenia – wyrokiem trafny i odpowiadającym prawu. Uzupełniając więc jedynie w niezbędnym zakresie wywód prawny Sądu I instancji- odnosząc się tym samym do zarzutów zaskarżenia -Sąd Apelacyjny chciałby w pierwszym rzędzie zauważyć ,że

w przywoływanym przez skarżącego wyroku tut. Sądu z dnia 19 maja 2010 r. sygn. akt III AUa 288 /10 w żaden sposób (podobnie jak w przypadku uprzedniego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 24 lutego 2010r. sygn. akt III U 944/09 jaki zapadł w tej sprawie ) nie zostało przesądzone czy praca wnioskodawcy w Zakładzie (...) „ w T. jest pracą górniczą w rozumieniu przepisów emerytalno-rentowych ,czy też nie. Co więcej -jak słusznie akcentował to aktualnie Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu - już wówczas Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w sposób jednoznaczny wypowiedział się co do braku podstaw do uwzględnienia

w wymiarze okresów składkowych wnioskodawcy okresu prowadzenia przez niego działalności gospodarczej od dnia 30 maja 1994r. do 31 grudnia 1998 r. zwracając uwagę na znamieny fakt pobierania przez odwołującego w tym czasie świadczenia rentowego ,co – stosownie do obowiązującego wówczas art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy

z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin ( tekst jednolity Dz. U. z 1989r. Nr 46, poz. 250 ze zm. ) uchylało obowiązek ubezpieczenia społecznego z tego tytułu .

Tak więc tylko dobrowolne zgłoszenie się przez odwołującego do tego ubezpieczenia (na wniosek ) i odprowadzenie składek mogłoby prowadzić do zaliczenia omawianego okresu do okresów składkowych, a bezspornym jest , że tak się nie stało ( powyższe znajduje zaś wprost swoje potwierdzenie w raportach ze stanu konta odwołującego , jakie zalegają w aktach emerytalnych ZUS) .W tym miejscu dodatkowo wskazać też należy na brzmienie art. 5 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Fundusz Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) emerytalno-rentowej przewidującego, że przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty dla płatników składek zobowiązanych do opłacania składek na własne ubezpieczenia emerytalno-rentowe (a więc dla osób prowadzących działalność gospodarczą) nie uwzględnia się okresu, za który nie zostały opłacone składki i to nawet w sytuacji podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym . Podobna sytuacja występuje też w odniesieniu do aktualnie wykazywanego przez wnioskodawcę okresu świadczenia przez niego pracy na podstawie umów zlecenia zawieranych z Urzędem (...) w T. na wykonywanie usług inkasenta

( praktycznie tożsamy co w/ w okres z tym , że już od stycznia 1994r. do końca 1998 r. ). Nawet bowiem gdyby podzielić argumentację skarżącego co do tego, iż zaniedbanie zleceniodawcy w zakresie nie odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne zleceniobiorcy nie może rodzić dla niego ujemnych skutków prawnych (taki też zresztą pogląd w odniesieniu wprost do sytuacji zleceniobiorcy wypowiedział Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 września 2006 r. II UK 29/06 OSNP 2007/17- 18/262) to nie można nie dostrzegać, iż powyższe może się jedynie odnosić do sytuacji obowiązkowego podlegania przez wykonującego zlecenie ubezpieczeniom społecznym . Tymczasem również w tym przypadku ,z uwagi na fakt pobierania przez wnioskodawcę świadczenia rentowego ,obowiązek ten nie istniał ,co przewidywał wprost art. 2 ust. 1 pkt 3 powoływanej przez apelującego ustawy z dnia 19 grudnia 1975 r. o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (tekst jednolity Dz. U. 1983 r. Nr 31, poz. 146 ze zm.) Tym samym także i tu , tylko dobrowolne zgłoszenie się przez M. N. do tych ubezpieczeń mogło stanowić o uznaniu omawianego okresu za okres składkowy, ale i tym razem odwołujący tego warunku nie spełnił , a w konsekwencji –co jest także bezsporne- składki z tego tytułu nie zostały odprowadzone do ZUS . Wszystko to zaś razem prowadzić musi do potwierdzenia prawidłowości ustaleń Sądu I instancji o nie legitymowaniu się przez wnioskodawcę na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganym co najmniej 25 letnim okresem składkowym i nieskładkowym ( ten bowiem

zamknął się jedynie w wymiarze 20 lat i 7 miesięcy). To zaś- zważywszy na wiek metrykalny odwołującego- stanowi ( jak słusznie uznał Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu i co podnoszono już przy okazji uprzedniego postępowania sądowego z udziałem wnioskodawcy) o zbędności oceny dalszych przesłanek warunkujących nabycie przez skarżącego prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym ( por. m .innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2010r. I UK 262/09 LEX nr 585728).

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów -z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych- na podstawie art.385 k.p.c. orzeczono

o oddaleniu apelacji M. N.. Końcowy wynik sprawy oraz fakt ,iż skarżący reprezentowany był w postępowaniu odwoławczym przez adwokata z urzędu ,uzasadniał z kolei przyznanie pełnomocnikowi od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej w kwocie 147,60 zł , o czym orzeczono jak w pkt. II sentencji wyroku , na podstawie art.108 §1kpc i §19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 461), przy uwzględnieniu stawki minimalnej wynagrodzenia przewidzianej w § 13 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2ust.3 w/w rozporządzenia .

(...)

(...)

(...)

(...)